

Camí cap al centenari (1): Vocació, missió i carisma

En aquest temps de preparació al centenari, que hem iniciat amb les assemblees regionals, el Prelat ens convida a fer una reflexió sobre la identitat, la història i la missió de l'Opus Dei. La sèrie té com a fi aprofundir en el carisma mitjançant un dels aspectes essencials: la santificació del treball. Aquest primer article explora l'especificitat de l'Obra dins l'Església i desenvolupa el

concepte de vocació i missió en el context de la vida ordinària.

09/10/2024

I. Vocació, missió i carisma

Al principi existia el qui és la Paraula. Per ell tot ha vingut a l'existència, i res no hi ha vingut sense ell. Déu *crida a ser* tot allò que existeix.

La vida fecunda de Déu és vida de relació interpersonal. Les processons divines —generació i expiració— tenen com a finalitat el ser personal: el Pare engendra el Fill, el Pare i el Fill expiren l'Esperit Sant. Quan Déu crea, obra segons la mateixa lògica: *ell vol éssers personals davant seu*, segons l'exemplaritat del Fill i per amor. Si Déu crida a l'existència tot l'univers, és perquè vol éssers

personals que participin de la seva vida: éssers lliures que puguin conèixer-lo i estimar-lo.

Així, en cert sentit, tot el món és l'efecte d'una vocació. Cadascú de nosaltres ha estat cridat personalment a l'existència: amb la seva pròpia cara, amb la seva pròpia veu, amb el color dels seus ulls. Cadascú amb el seu propi jo davant del tu diví. Per això Déu va voler el món i el va crear: perquè pensava en cadascun de nosaltres.

Vocació: del temor a l'alegria

La paraula *vocació* és una paraula familiar, paterna. Paraula no llunyana sinó propera, paraula adreçada a tothom. Paraula que revela, crida, convida. De fet, tota la història de la salvació es presenta com una contínua història de vocacions, d'incessants crides que Déu dirigeix en l'espai i en el temps a homes i dones de diferents llocs i en

diferents èpoques històriques: a governants i a persones comunes, a ciutats senceres, a pobles i descendències.

La predicació de sant Josepmaria ens apropa a la paraula vocació, mostrant-nos la seva grandesa i universalitat. El fundador de l'Opus Dei va contribuir a que es parlés de vocació en uns anys, abans del Concili Vaticà II, en els quals potser s'entenia de manera restrictiva.

D'aquesta manera, allò que feia era recuperar els ensenyaments de molts sants, tornant a parlar amb claredat de vocació com una cosa comuna a tots els éssers humans.

Trobar-se amb el terme vocació als punts de Camí i a les homilies de sant Josepmaria podia causar al principi una certa sorpresa, barrejada potser amb temor. No obstant això, immediatament després suscitava alegria comprovar que el context en

què en parlava era la vida ordinària: l'estudi i el treball, l'amistat i la família, les passions culturals i totes les professions... Així entesa, la vocació conferia llum i importància a allò que a simple vista no semblava posseir-la. Gràcies a aquest missatge de sant Josepmaria, la paraula vocació es va convertir per a molts homes i dones en una paraula familiar, paternal, accessible.

«La vocació encén una llum que ens fa reconèixer el sentit de la nostra existència. És el fet de convèncer-se, amb la resplendor de la fe, del perquè de la nostra realitat terrenal. La nostra vida, la present, la passada i la que vindrà, pren un nou relleu, una profunditat que abans no sospitàvem. Tots els fets i esdeveniments ocupen ara el seu veritable lloc: entenem on vol conduir-nos el Senyor, i ens sentim com emportats per aquest encàrrec

que se'ns confia» (*És Crist que passa*, n. 45).

Ningú no està exclòs

A moltes persones que escoltaven la predicació de sant Josepmaria els sorprenia i apassionava la seva insistència que no sempre cal canviar la pròpia posició al món, ni la feina, ni les circumstàncies ordinàries i familiars, per respondre a la crida de Déu. Aquesta crida ressona justament aquí, en els contextos ordinaris d'un home o una dona contemporanis. Arriba, potser inesperadament, potser mentre tens les teves eines de treball a les mans.

La manera com sant Josepmaria parlava de la vocació es basava en un profund marc bíblic i especificava el valor concret-particular d'un concepte teològic general: Déu crida tot ésser humà a conèixer-lo i estimar-lo. Tots rebem una vocació a identificar-nos amb el seu Fill i a

participar del mateix Esperit. Existim per i per això; tots, ningú exclòs: sans i malalts, rics o pobres, treballadors i intel·lectuals, dotats de molts talents o de pocs per a determinades activitats.

La vocació a conèixer i estimar el nostre Creador, a assemblar-nos al seu Fill fet home, perquè hem estat *creats en Crist*, té un nom: és la vocació a la *santedat*, és a dir, a participar a la vida de Déu, aquell que és l'únic sant. Tot ésser humà la rep, tant si ja forma part del poble de Déu, de l'Església, com si només està ordenat a ser-ne part, tot i que encara no la conegui. Déu crida tothom, sense excloure ningú, a participar en la seva vida. Crist Jesús va vessar la seva sang, va morir a la creu i va ressuscitar perquè la nostra filiació divina, enfosquida i gairebé perduda pel pecat, pogués ser recuperada i restablerta en ell.

Si Déu crida, però, és sempre amb *vista a una missió*, per encomanar una tasca. Així ho veiem clarament il·lustrat en la història de la salvació. Déu dirigeix la seva paraula a cada ésser humà: ves-te'n, fes això; obra segons t'ensenyaré; surt d'aquesta terra; parla en nom meu; ves al lloc que jo et mostraré... Gairebé sembla dir: «Jo t'he creat per això!». En realitat, es podria dir que totes aquestes missions específiques són concrecions de la missió original que el Creador confia a la humanitat al Gènesi: «El Senyor-Déu va prendre l'home i el va posar al jardí de l'Edèn perquè el conreés i el guardés» (Gn 2, 15).

A la vocació universal a la santedat correspon una missió igualment universal: la de conformar-se a la imatge del Fill, per estimar amb amor fratern i filial, i rebutjar les obres del pecat. Conformar-se al Fill és participar de la seva missió, és a

dir, reordenar el món desordenat pels pecats dels homes i reconduir-lo al Pare en l'Esperit Sant. Així mateix, aquesta missió *implica una història*. Si la vocació interpel·la i exigeix una resposta puntual, el compliment d'una missió es fa més aviat de forma històrica: arribant a ser allò que som *cridats a ser*, i transformant el món perquè aquest arribi a ser allò que Déu ha volgut que sigui, des de sempre.

Una missió específica a l'Església

Déu mateix, en crear el món, obre la història a la possibilitat d'*acollir* missions. És la missió del Verb, enviat pel Pare al món per assumir la naturalesa humana, dur a terme la creació i redimir l'home del pecat, retornant-li la plena dignitat de fill en el Fill. És la missió de l'Esperit Sant, enviat al món i a la història pel Pare i el Fill, perquè configuri els creients amb el Fill i els reuneixi en

el Cos de Crist. L'Església de Jesucrist neix d'aquestes dues missions i és com la seva prolongació a la història (cf. Concili Vaticà II, *Lumen gentium*, nn. 2-4). Tota l'Església és *convocada i enviada*: és convocada per la predicació del Regne de Déu per part de Jesús i, després de la resurrecció, és enviada a totes les nacions per ensenyar l'Evangelí a tota la gent i batejant-la en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant.

L'Església existeix i viu per a aquesta missió i a aquesta mateixa tasca es dirigeixen les diverses missions que l'Esperit Sant suscita al llarg de la història. Tan diverses i belles són les flors de la terra, com diverses i belles són les missions que Déu ha confiat a tants sants i santes, a innombrables comunitats cristianes, a laics i sacerdots, a religiosos i religioses: missions que han contribuït i continuen contribuint a l'única *missio Ecclesiae*.

«El jardí del Senyor posseeix no només les roses dels màrtirs, sinó també els lliris de les verges i les heures dels esposos i les violetes de les vídues. En una paraula, estimats, que en cap estat de la vida no dubtin els homes de la seva vocació: Crist va morir per tots. Amb tota veritat se n'ha escrit: «vol que tots els homes se salvin i arribin al coneixement de la veritat» (1Tim 2, 4)» (Sant Agustí, *Discurs* 304, 3, 2).

Coneixent la vida de sant Josepmaria, i escoltant-ne la predicació, comprenem que també ell va rebre de Déu —a l'Església i amb l'Església— una missió específica. En declarar la seva santedat i assenyalar-la com a exemple, el Magisteri ha reconegut la missió rebuda per sant Josepmaria com a part de la mateixa missió de l'Església.

Poc després de començar la seva tasca sacerdotal, sant Josepmaria va

voler donar un nom a la missió que havia rebut de Déu, perquè els seus fills i filles espirituals la continuessin a la història: Opus Dei, obra de Déu, *operatio Dei*. Subratllant la iniciativa divina, en va començar a parlar com una nova fundació, assenyalant el 2 d'octubre de 1928 com «el dia en què el Senyor va fundar la seva Obra» (*Apunts íntims*, n. 306, 2-X-1931).

Per àmplia i general que sigui una missió inspirada per l'Esperit Sant en la història dels homes —i la missió de l'Opus Dei ho és certament, fins al punt que sant Josepmaria la va descriure com un *mar sense ribes*—, cada nova fundació sempre tindrà una nota distintiva que en justifiqui el *perquè*.

Buscar aquesta nota distintiva, l'especificitat d'una missió o una nova fundació, no vol dir separar-la d'altres iniciatives inspirades per

l'Esperit Sant, sinó conèixer-la millor. Per tant, l'especificitat de l'Opus Dei no es pot definir, per contrast, separant-la del que altres fan o no fan, exaltant diferències o dividint els camps d'acció. L'especificitat dels qui treballen a la vinya del Senyor ha de posar-se en relleu no perdent mai de vista l'única missió de tota l'Església, en una actitud d'unitat que cerca la comunió.

En tota nova fundació hi ha una delicada relació entre especificitat i tradició, entre allò que és o sembla nou i allò que, en el missatge cristià, necessàriament ha de continuar sent el mateix. Hi ha tasques que l'Església reconeix en la seva vida i en la seva tradició com a essencials per a la missió que ha rebut de Crist. Per exemple: exhortar el poble de Déu a la santedat i a la configuració amb Jesucrist, ensenyar tothom a tenir una relació personal i filial amb Déu, situar l'Eucaristia al centre de la

vida dels fidels, promoure la disponibilitat dels sacerdots per a perdonar els pecats, administrar els sagraments de manera que siguin rebuts amb fruit, recordar tots els batejats que són apòstols en un món per re-evangelitzar, difondre els ensenyaments dels pastors, dels concilis i del Romà Pontífex en particular...

Com entendre la *fe* que sant Josepmaria va experimentar fa un segle en iniciar l'Opus Dei, i com va comprendre ell la *novetat* que l'Opus Dei implicava?

A aquest efecte volem rellegir i aprofundir, en aquests anys previs al Centenari de la fundació de l'Opus Dei (1928-2028), alguns elements d'especificitat que caracteritzen la seva missió, i examinar una vegada més els carismes que Déu ha concedit i concedeix contínuament

als seus membres perquè aquesta missió es compleixi.

“Ordenar el món a Déu mitjançant el treball”

Molts textos de sant Josepmaria parlen de les finalitats de la nova fundació. Són fins aparentment generals, perquè contribueixen, com cal, al bé general de l'Església, a la santificació de les ànimes, a la transformació cristiana del món. I, tanmateix, són fins que apunten cap a una missió específica, peculiar, que il·lumina tota l'existència dels qui reben aquesta crida divina. Una missió que podríem expressar, per exemple, amb aquestes paraules: «Ordenar el món a Déu mitjançant el treball»; o bé: «Transformar les realitats terrenals posant a la seva cimera la creu de Jesús perquè, purificades del pecat, totes les activitats humanes siguin santificades des de dins i prenguin la

forma de Crist». En aquesta missió, precisa sant Josepmaria, els membres de l'Obra «se santificaran ells mateixos, santificaran els altres i santificaran el món mateix».

Sacerdots i laics contribueixen a aquesta missió, però amb una articulació precisa: els primers han de servir sobretot els segons, perquè aquesta missió toca de manera directa i immediata els fidels laics (cf. Concili Vaticà II, *Lumen gentium*, nn. 31 , 36).

«Aquest és el secret de la santedat que vaig predicant des de fa tants anys: Déu ens ha cridat a tots perquè l'imitem; i a vosaltres i a mi perquè, vivint enmig del món —tot essent persones del carrer!— sapiguem col·locar Crist Nostre Senyor al cim de totes les activitats humanes honestes. Ara entendreu encara millor que si algun de vosaltres no estimés la feina, la que li correspon!, si no se sentís autènticament

compromès en una de les nobles ocupacions terrenals per santificar-la, si li manqués una vocació professional, no arribaria mai a calar en l'entranya sobrenatural de la doctrina que exposa aquest sacerdot, justament perquè li faltaria una condició indispensable: la de ser un treballador» (*Amics de Déu*, n. 58).

La invocació que el *Precs de l'Opus Dei* reserven a l'oració d'intercessió *Ad sanctum Josephmariam, conditorem nostrum*, havent de resumir en poques línies l'essència del seu missatge, atorga un paper central a la santificació del treball, precisant-ne la dimensió apostòlica i missionera: *Intercede pro filiis tuis, ut fideles spirítui Operis Dei, laborem sanctificemus et animas Christo lucrifacere quaeramus.*

Al voltant de l'eix del *treball en Crist* semblen girar realment tots els altres aspectes de la perspectiva cristiana

que sant Josepmaria va veure il·luminats en la nova fundació que Déu li va demanar: la possibilitat de trobar Déu i de buscar la santedat en la vida *ordinària*; l'extensió *universal* de la crida a la santedat; la imitació de la *vida oculta* de Jesús i de la sagrada família de Natzaret; la devoció molt especial a la *figura de sant Josep* —l'artesà, el treballador—, fins al punt d'establir que els membres de l'Obra renovessin a la seva festa la dedicació a l'Opus Dei; la *filiació divina com a participació en la missió del Fill* de reconciliar totes les coses amb el Pare per mitjà de l'Esperit; l'*apostolat d'amistat i confiança* que els membres d'aquesta institució són cridats a exercir amb col·legues de treball i en les relacions socials; la perdurabilitat de l'Opus Dei, mentre hi hagi homes que treballin sobre la terra... Tots aquests aspectes són reverberacions d'una llum fundacional el punt focal de la

qual és una *nova comprensió* de la dimensió divina del treball humà.

És l'especificitat de la seva missió, tal com s'ha esbossat més amunt, el *carisma* de l'Opus Dei? Quina és la relació entre vocació, missió i carisma? A la Sagrada Escripura i a la història de l'Església, el terme *carisma* té un significat molt ampli. No obstant això, principalment es refereix al «do concedit per Déu amb vista a una missió». En aquest sentit, el dinamisme *vocació-missió* precedeix la noció de carisma. La Paraula de Déu crida per confiar *una missió*; després, Déu atorga els carismes i els dons necessaris per dur-la a terme. De vegades, en el llenguatge comú, utilitzem la paraula carisma per referir-nos també a la gratuïtat d'una missió o d'una espiritualitat determinada, per indicar que es tracta d'un do de l'Esperit, d'una iniciativa divina: és Déu qui suscita, crida, atorga la seva

gràcia, assisteix, guia, cercant paternalment la correspondència de la persona humana.

«Quan Déu Nostre Senyor projecta alguna obra a favor dels homes, pensa primerament en les persones que ha de fer servir com a instruments... i els comunica les gràcies convenients. Aquesta convicció sobrenatural de la divinitat de l'empresa acabarà per donar-nos un entusiasme i un amor tan intens per l'Obra, que us sentireu immensament feliços sacrificant-vos perquè es realitzi» (*Instrucció*, 19-III-1934, nn. 48-49).

Déu concedeix als homes la gràcia i els carismes de l'Esperit per complir la missió a què tots hem estat cridats: ser sants i identificar-nos amb Crist. Als qui crida a una missió particular, a una finalitat pastoral concreta a l'Església, Déu els concedeix dons i carismes apropiats per dur-la a

terme. Per reconèixer el carisma específic d'una nova fundació, i per tant també de l'Opus Dei, cal reflexionar sobre la seva missió, tal com la va anar delineant el fundador.

Cal no oblidar, així mateix, que la *missió de l'Opus Dei* precedeix la seva *institució*. En principi, aquesta missió és compatible amb diferents formes institucionals canòniques, presents o futures, sempre que permetin posar en pràctica allò que Déu va demanar al seu fundador: cercar la santedat i la plenitud de la filiació divina al mig del món, mitjançant l'exercici del treball ordinari, ordenant a Déu totes les activitats humanes, transformant-les per donar-los la *forma Christi*.

Finalment, comprendre i aprofundir en la missió de l'Opus Dei és una tasca en certa manera inesgotable, simplement per tractar-se d'un fet autènticament *teològic* que *té Déu*

com a autor. És una missió oberta sobre la història i encoratjada per l'Esperit Sant creador, i per tant capaç d'informar èpoques i situacions diverses: es tracta d'un carisma que, al llarg de la història, serà encarnat per multitud de persones en situacions molt variades. La dimensió pneumatològica d'una missió fa que la manera de ser i de viure dels qui l'encarnen es puguin definir com un *esperit* més que com a lletra. Per això, l'Opus Dei té un esperit, l'*esperit de l'Obra*.

Aprofundir en el sentit d'aquesta missió i d'aquest esperit, així com sant Josepmaria el va veure en la seva meditació personal i el va transmetre en la seva predicació, serà l'objecte del proper article.

*Aquesta sèrie està coordinada pel
prof. Giuseppe Tanzella-Nitti. Compte
amb altres col·laboradors, alguns dels
quals són professors i professores de
la Pontifícia Universitat de la Santa
Creu (Roma).*

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/cami-cap-al-
centenari-1-vocacio-missio-i-carisma/](https://opusdei.org/ca/article/cami-cap-al-centenari-1-vocacio-missio-i-carisma/)
(01/04/2026)